

Prijsverzen op de dood van Egmont

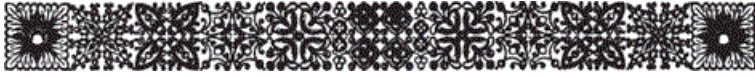
Prudens van Duyse

bron

Prudens van Duyse, *Prijsverzen op de dood van Egmont*. Z.n., Gent 1839

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/duys002prij01_01/colofon.php

© 2016 dbnl

Voorwoord.

By de uitgave van Prijsverzen hebben wy dikwijls den wensch hooren uiten, dat de prijs uitgeloofd hebbende Maetschappy het geschiedkundige van haer bestaen mocht uit een zetten, ten minste alle mogelyke inlichtingen deswege mededeelen. In dier wyze, zeide men, zoude men over onze Rhetoryken byzonderheden aengeteekend vinden, welke anders, met hunne archieven, onherstelbaer vergaan.

Dit bewoog ons de memorieboeken onzer Maetschappy op te slaen: zy zijn roemvol, en mogen ook onze navolgers opwekken, om op 't blinkend pad onzer en hunner voorgangers te stappen.

De overleveringen getuigen, dat het Rhetorica van Sotteghem reeds vroeg heeft bestaen: doch de oorsprong er van schuilt in de duisternis. De oude registers zijn verloren geraekt; en de schryvers die meer opzettelijk over onze Rhetoryken geschreven hebben, geven er den naem niet van op: noch KOPS, noch LASERNA-SANTANDER gewagen er van.

De eerste zinspreuk, althands voor zoo verre men weet, luidde:

*Rhetorica dat groeit
Waer liefde en eendracht bloeit,*

en 't heeft die weder op zijn blazoen geschreven.

De oudste register nu is slechts van 1755. Uit dezen blijkt dat, ten jare 1770, de Maetschappy binnen Kortrijk ALZIRE ten tooneele heeft opgevoerd, in wedstrijd met acht andere Kamers; namelijk van Harelbeke, Wacken, Rousselaer, Deynse, Meenen,

IV

Wervick, Moorsele en Oost-Roosebeke^(a): op allen behaelde Sotteghem den eersten prijs. Deze bestond in een zilveren kop, in form eener ciborie, met een dekzel van binnen verguld, ter waerde van honderd gl., waerop het jaerschrift staet:

*geJont Door 't gILDe Van s.^t antonIUs, geseID fonteYnIsten, bInnen
CortrYck.*

Ook werd den Genootschappe, als het verstkomende van alle, eene gouden medaille, ter waerde van 28 gl., toegereikt.

In 1787 bekwam het den 2^{en} prijs te *Lokeren*, met het treurspel TRAZIMUS EN TIMAGEEN, volgens de vertaling van den Gentschen Dichter ANTHEUNIS: het werd deswege met een zilveren schenktaalloor vereerd.

Ten jare 1793 plukte de Maetschappy, te *Wetteren*, niet alleen den eersten palm, by het vertoonen van GABRIELLA DE VERGY, maer ontving daerby nog twee zilveren vergulde eermetalen voor de beste Acteurs, de heeren JAN en MARTINUS VAN HERZEELE; de een in de rolle van FAIEL, de andere in die van ALBERIC.

Twee jaren later bood *Thielt* haer den derden prijs wegens DEMOPHONTES; terwijl zy, gedurende 1798, tweemaal den 2^{en} prijs bekwam, zoo te *Sevenecken* als tot *Aelst*, beide in MAHOMET.

Het opvolgende jaer droeg zy, met hetzelfde stuk, te *Maldeghem* de 1^e medaille weg.

In 1805 wees *Geeraerdsberghen* en *Audenaerde* haer den 3^{en} prijs toe; de eerste stad by het treurspel ZARUCMA, de tweede by DE DOOD VAN CESAR.

Vele dier triomfen waren merkwaardig geweest, doch geen jaer was luisterryker voor de Maetschappy dan hetgene van 1820: tweemaal zegevierde zy heerlijk gedurende hetzelfde. De stad *Gent*, voor wie zy MAHOMET vertoonde, bood haer den 1^{en} prijs, bestaende uit een gouden eermetael, ter waerde van honderd ned. gl.; en de stad *Dendermonde* reikte haer mede den 1^{en} prijs toe,

- (a) In 't beroepene register leest men: 'De heeren van *Harelbekestad*, wiens Speelmeester aen eenige van zyne medespeelders (want hy ALZIRE speelde) hunne partye op noten gesteld heeft, d'een hooger dan d'ander.... Die van het dorp *Wervick*, welke hun vrouwspersonen vertoond hebben door vrouwspersonen....'

wezende eene dergelyke somme in specien, benevens een zilveren medaille voor den besten Tooneelist (den heer JAN B. STEVENS). Met DE DOOD VAN CESAR zegepraelde Sotteghem te Dendermonde over tien genootschappen!

In 1821 bekwam de Maetschappy, te *Gent*, den 2^{en} prijs met ZAÏRE. Te *Deynze* won zy, in 1835, in eenen en zelfden tooneelstrijd den 3^{en} prijs met DE DOOD VAN CESAR, en den 1^{en} palm van 't blyspel met DE GEVAERLYKE BUERMAN.

Zie daer de opgave der zegepralen van het Rhetorijk eener gemeente: zeventien kroonen hangen om hare tooneelvaen!

Met recht mocht men zich verwonderen dat een Genootschap, het welk zich in onze tooneelkundige steekspelen zoo loffelijk onderscheiden had, tot dus verre, zelf, sedert deze eeuwe, immers sedert haren tooneelkamp van den jare 1786, geen eereperk had ontsloten. In hare vergadering van den 30^{en} mei besloot zy die gaping aen te vullen: zy wilde dien dankbaren Letterplicht jegens Belgies Kunstbroeders op eene, voor Sotteghem in 't byzonder, en voor Nederland in 't algemeen, belangryke wyze volbracht hebben; ten minste in het vak der heerlijk opgebloeide Dichtkunde. Het Gouvernement, aen welk men het ontwerp had medegedeeld, ondersteunde hetzelve door eene geldelyke toelage.

Moest onze Gemeente tot nog het vaderlandsch geluk missen het vroeger ontworpen standbeeld van haren EGMONT (en met fierheid noemt zy hem aldus) niet verre van zijn graf te bezitten, zy besloot, ter troostende schadevergoeding, den Held van Grevelinck en Sint Quintijn een dichtzuil op te richten. De Hollandsche Barden hadden hem bezongen: de Belgische zouden hem thands huldigen, by den oproep gedaen door de plaets waer zijn heilig gebeente rust^(a).

Er werd tevens een wedstrijd voor *de ernstige en boertige Uitgalming* geopend.

(a) In 1820 stelde de *Maetschappy van Schoone Kunsten* te *Gent* *den lof van Egmont*, in eene redevoering, ten prijskamp voer: twee stukken hebben er hun bestaan aen te danken: *Éloge historique du comte d'Egmont*, par J. DE GLOET, *Brux.*, 1826, en *Éloge du comte Egmont, discours qui à l'unanimité a obtenu la mention honorable*, par P.J. BRUNELLE. *Brux.*, zonder jaarteekening.

Deze greep plaets den 12 Augustus l.l. Wy zullen hier geen tafereel ophangen van de plechtigheden, welke dezen prijskamp voorafgingen, en vergezelden; te meer daer de Heer WILLEMS beloofd heeft, die taek in zijn *Belgisch Muzeum* te vervullen, en er reeds een woord over gezeid is door den Heer RENS in de *Bydragen voor Kunsten en Wetenschappen* (IIIe jaergang, bl. 57). Toeloop van volk, talryke mededingers, fraei muziek, volmaekte orde, broederlyke kunstliefde, niets ontbrak er aen dit schoone feest: het oude *Landjuweel* herschoot zijn glansen.

Tot kunstrechters in den tooneelstrijd, waren de Heeren WILLEMS, RENS, BLOMMAERT en VAN DUYSE benoemd, en, vergezeld van vier leden der Maetschappy, hadden zy dien eerepost willen aenvaerden. Na het afloopen der uitgalmingen, greep er een fraei bal plaets, waerop alle de mededingers uitgenoodigd waren.

Ten volgenden dage werd het vonnis der kunstrechteren aen het publiek medegedeeld, waerna men onmiddelyk tot de prijsuitreiking overging.

Voor de *deftige uitgalming*, werd den 1^{en} prijs (een gouden eermetael ter waerde van 70 fr.) toegewezen aen den Heer STADSBADER, van Brugge, met vijf tegen drie stemmen, voor eene alleenspraek uit het tooneelspel: *de Losbandige*.

Den tweeden prijs (een zilveren verguld eermetael ter waerde van 40 fr.) aen den Heer ALEXANDER VAN HAM, van Ninove, met algemeene stemmen, voor de alleenspraek: *de dood van Alcides*, door ROBYN.

Den derden prijs (een zilveren eermetael ter waerde van 25 fr.) aen den Heer KAREL ONDEREET, van Gent, met vijf tegen drie stemmen, voor *den droom van Sylla*, alleenspraek uit het treurspel van dien naem.

In de *boertige uitgalming* werd de 1^e prijs (een zilveren verguld eermetael ter waerde van 40 fr.), met algemeene stemmen, toegewezen aen den voornoemden Heer ONDEREET, met de alleenspraek: *Men doet wat men kan, niet wat men wil*.

Den tweeden prijs (een zilveren eermetael ter waerde van 25 fr.) aen den Heer CORNELIS COWIE, van Ninove, met zes tegen twee stemmen, voor de alleenspraek van *Jacob Langendorp*.

VII

Voorgelicht door het verslag van verdienstelyke beoordeelaers, leden der Grentsche Lettermaetschappy (*de Tael is gantsch het Volk*), de Heeren WILLEMS, RENS, BLOMMAERT, SNELLAERT en NOLET DE BRAUWERE, wees ons Rhetorijk, met eenparige stemmen den eersten prijs (een gouden eermetael ter waerde van 100 fr.) aen het Dichtstuk in vijf zangen, dat voorzien was met de zinspreuk:

Gy maekt een altaer van zijn graf;
Dat naekt de stoet der gloênde borsten,
Die, stom by 't eermetael der vorsten,
Troost in den cyther scheidt, en vindt.
P. VAN DUYSE, *Elegie op Hofman*.

By het openen van het naembriefjen bleek, dat de Dichter van het stuk was de Heer en Mr PRUDENTIUS VAN DUYSE, Archivist der stad Grent.

Met eenparige stemmen was mede de 2^e prijs (een zilveren verguld eermetael ter waerde van 40 fr.) toegewezen aen den Lierzang, voerende voor kenspreuk: *Uit liefde voor myne Vaderen*. Het openen van 't naembriefjen betoonde, dat dit voortreffelijk Gedicht uit de penne en ziel eener Vaderlandsche Vrouwe gevloeid was: Mev. VAN ACKERE, geb. MARIA DOOLAECHTE, van Dixmude, werd voor de Dichteresse er van erkend.

Eene vereerende melding werd den Heere JOSEPH POUPAERT, van Brugge, toegekend.

Alle deze eermetalen zijn de verwinnaers omhangen door de Heeren, welke ten tooneele zaten, en waeronder men de Heeren Burgemeester en Schepenen der gemeente, benevens eenige kunstrechtters, alsmede 't bestuer en de leden der Maetschappy, telde. Er werd besloten het eermetael aen de afwezige Dichteresse, met eene dankbetuiging, toe te zenden.

De Heer VAN DUYSE, die ieder der Tooneeloverwinnaers met eenige verzen voor de vuist begroet had, galmde, na 't ontvangen van zijn prijs, de volgende dichtregelen uit:

Fier ben ik op uw gunst, ô Rederykenscharen!
Dien ik den zoeten naem van Broeders immer gaf.
Ik zweeg als Vorstengunst my toeriep: Span de snaren.
Ik knielde voor geen thron, maer buig voor EGMONT'S graf.

VIII

Gy ook, MARIA! zweegt; gy ook hebt thands gezongen.
De vriendschap en de knust vlecht onzen naem dooreen.
Uw' oog en is een traen op EGMONTS graf ontsprongen:
Die parel aen uw kroon blinkt door alle eeuwen heen.

'k Heb dan den tol betaeld aen 't vaderlandsche harte,
En 't onvervalscht gevoel in zangen uitgestort:
Ik maelde Nederlands onsterfelyke smarte:
'k Heb licht een treurig hart met zaelgen moed omgord.

Uw naem, ô EGMONT, is 't sieraed dier zwakke zangen;
Dit goud - dien' tot offrande, als hier 's Lands lieveling
In 't marmren beeld eens rijst; ik heb 't in pand ontvangen,
Tot genen hoogtijdsdag, waerop ik weder zing.

't Behoort aen 't Vaderland, gelijk geheel mijn ziele,
Die hier de Vryheid trouw, den Laude liefde zweert;
Hier, dicht by EGMONTS graf. - ô Broeders, niets verniele
In ons die heilge zucht: zoo wordt hy schoonst vereerd.

God! - Wat verheevner drift woelt door mijn dankbare aderen!....
't Wordt hemel waer ik zing!.... Ja, EGMONTS schim daelt neêr.
Hy daelt, gezeteld in den kring van Neêrlands Vaderen!
Het outer vlamt.... 'k Aenbid - maer 'k heb geen woorden meer!

Er blijft ons nog een byzondere plechtigheid te melden, welke by de prijsuitreiking plaets greep: het ondstede lid der Maetschappy, een gryzaert, bood iederen verwinnaer den eerebeker van Kortrijk, gevuld met wijn, aen, om er een teug op den bloei der Sotteghemsche Maetschappy uit te drinken. En allen boezemden hunne aendoening uit: 'Dat de Maetschappy groeie en bloeie! Dat spoedig EGMONTS standbeeld ryze! Wy zullen onze eermetalen, tot deszelfs oprichting, offeren!' Zoo riepen de overwinnaers, en het handgeklap van al het volk antwoordde: 't Zy zoo!

Wy ook sluiten met dezen vaderlandschen wensch!

SOTTEGHEM, 1^{en} November 1838.

De Voorzitter der Maetschappy,

M.L. VAN DAMME-DE ROUCK.

De Leden der Besturende Commissie,

LOUIS VAN DER MAEREN, P. GALLE, L. VAN LERBERGHE, J.B. STEVENS.

De Dood van Egmont.
Dichtstuk in vijf zangen.

Eerste Zang.

Sottegem, 1558.^{aant.}

Zijn steile torentrens, ten wolken ingestegen,
 Verkondde een Vorstenwoon; en de onverwonnen vlag
 Met Vlaendrens zwarten Leeuw wekte uit dien trans ontzach.

BLOMMAERT, *Liederick de Buck.*

DE dageraad flinkerde op loover en blad,
 Met zilveren paerlen bedropen.
 De zonne klom op langs haer purperend pad,
 Om 't grootsch, als een reus, te doorloopen;
 En zoomde de toppen van vryburcht en woud
 Met gloeiende glinstring van 't vloeibare goud:
 't Tooneel van de schepping stond open.

De dageraad flikkerde op EGMONTS kasteel,
 Dat oprees met mosschige transen,
 Met spitsigen toren, met zwartend rondeel,
 Waer vaendelen waeien, en glansen.
 En Vlaenderens Leeuw, 't onverwinlyke dier,
 Blonk heerlijk er op, als op zege weêr fier;
 En glorielicht scheen hem te omdansen.

En Spanjaerden rennen naer 't oude gesticht,
 Dat statig omhoog blauwt van verre.
 De valbrug stort neder, met ramlend gewicht,
 En krakende rolt op heur harre
 Eene yzeren poort: en hun vliegende blik
 Staert woest op twee vanen, lang de aerde ten schrik,
 Als bloedspellende orelogssterre.

't Zijn vanen aen Gallies krygerenstoet
 Door EGMONT, den dappere! ontwongen,
 Wanneer hy, ontvonkt van der Vaderen moed,
 Den roem van hun kroost heeft voldongen;
 Wanneer Sint Quintyn hem, en Grevelink zag,
 Begroet door de zege met minlyken lach,
 En allen zijn grootheid bezongen.

'k Herken (riep een ruiter by 't oopnen der poort)
 De vanen van Gallische benden,
 Wie EGMONT, bestuerder van Vlaenderens oord,
 Nog kortelings trad op de lenden.
 Die zege was schoon: wy ontkennen het niet;
 Maer ook waer mijn broeder een leger gebiedt,
 Daer durft men 's Lands eere niet schenden!'

DON PEDRO, de broeder van ALVA, zie daer,
 Wiens spijt zich verluchtte in die woorden.
 Zijn voorhoofd verbleekte: hem drukte zoo zwaer
 De glorie en pracht dezer oorden.
 Wat gaf hem de luister der Belgische vaen?
 Hy meende, dat enkel een' fier Kastiljaen
 De heirstaf en degen behoorden.

Zoo trotsch als zijn broeder, herdenkt hy altijd,
 Hoe hy ook de vlagge moest stryken,
 Wen hy LAMORAEL, in een ridderenstryd,
 Te Brussel met lauwren zag pryken.
 Hy haette den Ridder, hy haette den Held:
 Hoe gaerne zag hy niet den schedel geveld,
 Waer hy, en de Frank, voor moest wyken!

En 't orelogsbrons, aen den vyand ontrukkt,
 Verkondde van 't hoogste der wallen,
 Dat Gallies lelie lag nedergebukt
 Voor EGMONT, den koenste van allen!
 't Gebrom der kanonnen dreunt, donderend, rond,
 En schijnt Sint Quintyn! met ontzachlyken mond,
 En Greevlink! by beurten te schallen.

De Spanjaerden rennen in 't Graeflyke slot,
 En stappen de hoofdzael te binnen.
 Ach, konden zy deelen in 't plechtig genot,
 Wat schouwspel verrukte hun zinnen!
 Held EGMONT rees op uit der Vaderen stoel,
 En drukte hun hand met zulk innig gevoel:
 En Don kon alleen hem niet minnen.

Herinner u 't teedre en heldhaftige beeld
 Eens Ridder in vroegere dagen,
 Wiens oogslag den vyanden siddering teelt,
 De vuist aen den degen geslagen;
 De vriend des verwonnen, zoo nedrig als groot,
 De vader des legers, wiens dank hem vergoodt,
 En de afgod van burgers en magen.

Dat 's EGMONT! - Hier zaten, ter zy' van den Held,
 ORANJE, zoo deftig, al zwygend;
 En HOORNE, ook de geessel van 't fransche geweld,
 En immer zoo schitterend krygend.
 Daer zat, ja, het driemanschap plechtig gepaerd,
 Zoo vranc en zoo vry, en zoo Neerlandsch van aert,
 En immer in volksliefde stygend.

Daer stonden, die, blakend in belgischen moed,
 Naest EGMONT te Grevelink vochten.
 De vrouwen versierden dien dapperen stoet,
 Als bloemen in lauwren gevlochten;
 En dankbaer beloonde haer lieflyke lach
 Wie Nederlands vryheid in d'ijslyken slag,
 Ten pryze huns bloeds-zelven, kochten.

En eensklaps ontsluit zich de deure der zael:
 Een Vrouwe, van kinderen omgeven,
 Treedt in - en, bekroond met schier vorstlyken prael,
 Schijnt EGMONT zacht nader te zweven.
 Een Vrouwe, den adel geprent op 't gelaet;
 Een Vrouwe, verhoogd door verrukkend sieraed -
 Door kroost, in wie ze elfmael mag leven.

Zoo bloeit en zoo gloeit een ontslotene roos,
 Met zilveren dauw op de wangen:
 Ze omsluerde zich in haer purperen bloos,
 Van teedere knopjens omhangen.
 Deez' schynen den stoet van der tuinen Vorstin:
 De bloemenkrans toovert op ziel en op zin,
 Door 't beeld eener moeder gevangen.

SABINA - zy glimlacht met minnenden mond -
 Mocht reeds zyne blikken ontmoeten.
 't Gulhartige welkom dwaelt, murmelend, rond,
 By 't plechtige buigen, en groeten.
 Nu staert zy op EGMONT, dan weder op 't kroost,
 Haer blijdschap en sieraed, haer trots en haer troost,
 Wanneer ze diens afzijn verzoeten.

't Is feest op het slot; 't is voor Grevelink feest;
 En gastvryheid huldigt, als zonen,
 De vreemden met Vlaemschen, onvleienden geest,
 En vlecht om hun bekers ook kroonen.
 't Is feest; en 't opruimende wijnpurper gloeit,
 Waer heimlijk een traen van SABINA in vloeit;
 Een danktraen, die God will' beloonen!

Hier pronkten de schatten van 't Belgische veld,
 Gestort uit volvruchtbaren horen.
 Daer geurden, in kunstige vazen gesteld,
 De schatten in tuinen verkoren;
 Maer 's Gastheeren ridderlijk, open gelaet
 Verstreckte den dissche ten schoonste sieraed:
 De zegewensch dreunt hem in de ooren.

Een Zanger rijst op in den feestlyken stoet;
 Een Zanger, de roem van de scharen
 Die Redekunst vieren met dwangvry gemoed,
 In dichten en spelen ervaren.
 Hy draegt, als een DAVID, de almachtige luit,
 En lokt er de akkoorden zoo tooverend uit,
 En dartelt en danst op de snaren.

Beeld der Ridders en der Helden, spruit van adelouden tronk,
 't Was uw stael, dat, als een bliksem, in het oog der Franken blonk;
 't Was uw moed, die elken kryger met uw sterkte heeft omgord;
 't Was uw ziel, die elken kryger leeuwentrots heeft ingestort.

Tunis geesel, Keizer KAREL spelde die verbreidende eer,
 Als Afryke d'eedlen jongling voort zag stappen in het heir;
 En den sterken wal beklimmen, waer de halve maen op stond,
 Die voor 't stoute Leeuwenvaendel, en het glansend kruis, verzwond.

Hem ook roemden christenslaven (als ze op hun ontsloten band
 Zalig staerden) nevens KAREL, als den roem van 't Vaderland.
 Jeugdige arend, steeg hy na hem in den gloriezonnegloed:
 Viel uit 's Gryzaerts vuist de donder, hy greep dien met heldenmoed.

Waeit uit onze torentansen, Vanen, die voor EGMONT vielt!
 Overheersch het Lelienwimpel, Vaen, door 't Leeuwenbeeld beziel,
 Waer zyne onverwinbre koenheid zege en vryheid vast aen bond.
 Zwier den vyand dreigend tegen, op deez immervryen grond!

Telg uit Vorstenstam gesproten, en aen Vorstenstam gepaerd,
 En met vruchtbaer ooft doorvlochten in uw uitgebreid geblaêrt,
 Bloei voor de eeuwen! - Zalige EGMONT! hoe benijdbaer is uw lot:
 Groot zijt ge in het oog des Konings, grooter in het oog van God.

Zalige EGMONT!... Gallie siddert voor oud Belgies echten zoon,
 En de liefde vlocht elf roozen in zijn frissche huwlijkskroon.
 Koom, SABINA! druk aen 't harte dien verwinnaer in uw vrind,
 Die met een warme liefde Neêrland en SABINA mint!

Hy zwijgt, en doorloopt de wellustige lier,
 En scheidt onnavolgbare akkoorden,
 Met stouteren greep, en bevalliger zwier;
 En allen verstomden die 't hoorden.
 Reeds heeft hem SABINA in de armen gekneld,
 En prest aen den boezem, in vlammen gesteld,
 Den Ridder van Nederlands oorden.

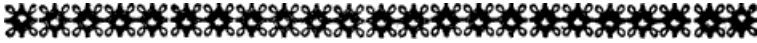
Nu drukt hy zoo teeder aen kloppende borst
 Het elftal, daer beiden op pronken.
 Waer zag men ooit ryker en zaliger vorst,
 Wat pracht en wat prael dien omblonken?
 ‘Mijn vrienden (roept EGMONT)! mijn gade! mijn kroost!
 Geen schoonere zonne heeft voor my gebloosd.
 Op Nederlands glorie gedronken!’

Der Belgen bokalen verhieven zich plots,
 Maer traegzaam der vreemden bokalen.
 Er dwaelde om hun lippen een heimlyke trots,
 En nijd scheen hun gluerblik te ontstralen.
 En gul en goedhartig, een zelfde gezin,
 Dronk ieder genoegde de vreugde nog in
 Als 't duister zijn sluier liet dalen.

De slingrende reien omzwierven de zael,
 By talryke flonkrende luisters.
 Zy sprongen, en zongen in hartlyke tael
 Den vyand geklonken in kluisters;
 Tot allen de rustkoetze wenkte, als de dag
 Ter kimmien ontwaekte met maegdlyken lach,
 By 't langzaam versterven des duisters.

Gelukkigen EGMONT! gezegend uw spond',
 Gezegend uw wrekende degen!
 Gy stamelt uw bede met dankbaren mond
 Om d'immer aenwassenden zegen,
 En stort aen SABINAS godvruchtige borst.
 Neen, ryker en zaliger was er nooit vorst:
 Droom zacht, in hare armen gelegen!

Tweede Zang.

Gent, mei 1568.^{aant.}

Ik mor niet tegen u, algoede Hemel, neen!
 U, onversoenbre beul, beticht ik, u alleen.
 BLIECK, *Brief aen Rancé*.

Vervaerlyke eenzaamheid, afgrijslijk kerkerslot,
 Waer niets den lyder blijft, dan zijn gewisse, en God!
 Uw schrikgezicht kan ook de sterkste ziel ontwrichten.
 Muilbandend Spanjaertsfort, dat KARELS hand wou stichten,
 Op dat zijn donder, afgeschoten van den top
 Des hoogen muers, hief Gent den schedel weder op,
 Haer plettere - Ach, geen zon spreidt in uw schoot de blyheid,
 ô Woeste wieg des dwangs! ô Gruwzaam graf der vryheid!
 En 't offer, waer de beul, naer ALVAS wenk, op wacht,
 Doortobt er, zelfs by dage, een lange, bange nacht.

Wie ligt daer, groote God! op luttel stroo gezonken,
 En haveloos, en bleek, en in den boei geklonken,
 Maer edel van gelaet, maer d'opslag vrank en vry,
 En in de kluister nog de schrik der dwinglandy?
 ô, Wie stortte, uit den top van allerhande zegen,
 Zoo diep in d'afgrond? - Reeds glimt hem de graflamp tegen
 In 't needrig pitjen daer geen kerkernacht voor zwicht,
 En onlangs blonk zijn slot van vrolijk fakkellicht!
 Hoe! is 't de halve God die Frankrijk twee mael bonsde
 Uit 't oorlogesperk, als hy 't heldhaftig voorhoofd fronste?
 ô KAREL, CESAR, die de rust te ontydig mint,
 Te vroeg verliet uw vuist den teugel van 't bewind.

Zoo ge uit het levend graf, waer in gy opgesloten
 Uw roem vergeet, nog denkt aen oude landgenooten,
 Zie EGMONT'S loon, en bloos!... 't Door u gesticht kasteel
 Besluit uw liefeling: een keten is deel!

En hy herdenkt den glans der weggevloden dagen,
 Houdt op der toekomst nacht een rustig oog geslagen,
 Staert op 't gezegend hout, waer 's levens Vorst aen hangt,
 En voelt geen kommer meer, wen hy 't aen 't harte prangt.
 Maer, Hemel! gade en kroost, dien adem van zijn leven,
 Heeft hy ze in eeuwigheid, in eeuwigheid! begeben!
 Een traen ontschiet hem: weër staert hy op 't kruis, wordt kalm,
 En heft, by stille klacht, den magren handenpalm.

De mei hangt lentes groenen mantel
 Op 't blyherademend heelal,
 En ik verzucht in enge boeien!
 Geen enklen dauwdrop laet hy vloeien,
 Die op mijn hart verkwikkend vall'.

Reeds negen maend in de enge boeien!
 Geleden al wat Neêrland lijdt!
 En 't niet ter hulpe mogen snellen;
 Maer zich den arm te voelen knellen,
 Die 't wreekte in zegestrijd by strijd!

Gewetensdwang, gy, die de vlammen
 Der hel op aerde reeds ontsteekt,
 Die menschen plaetst op Godes zetel,
 En 't vonnis uitwerpt, dat vermetel
 De rechten van d'Onfaelbre wreekt!

Nooit trok ik d'onbevleken degen
 Dan voor mijn Vaderland en Vorst.
 Stoof Frankrijks overmacht ons tegen,
 Ik trok dien onbevleken degen,
 En zy verbryzelde op deez' borst.

Gewetensdwang, zoude ik u schutten
 Met mijn, aen 't land geheiligd, stael?
 Neen! - Hoe ge op onschuld zijt verbolgen,
 Veel liever door uw wraek verzwolgen,
 Dan zulk een vuige zegeprael!

Hoe! moet en oude en nieuwe wareld
 Verkrimpen voor uw yzren staf?
 Amerika ligt uitgeplonderd;
 Moet Belgie, door u neêrgedonderd,
 Ook storten in het peilloos graf?

Wat Engel zal de Hemel zenden
 Naer 't diepgezonken Nederland,
 Die 't overdekk' met zilvren vleugelen?
 Wie, wan- en ongeloof beteugelen,
 En boeien met onwrikbre hand?

ô, Zend den Geest, die ons uit d'afgrond
 Verheff'; die Neerland redde, en recht';
 Die in het harnas schijnt geschapen,
 En om wiens reinomglansde slapen
 Menschlievendheid den lauwer vlecht!

De Godsdienst zag 't altaer vermorzelen
 Door 't duivlenheir in ketterschijn.
 Geen nieuwe CAÏN, geen verrader,
 Algoede! neen - een Vorst, een Vader,
 Een Engel moet de wreker zijn.

Nog voel ik NASSAUS afscheidstranen
 Gestort op 't hoofd dat hy bemint,
 Toen ik hem vast en vaster knelde -
 Hy, 't aekligst lot ten loon voorspelde.
 Ten minste toev' meer heil dien Vrind!

Het aekligst loon!.... Neen; God zou 't wreken.
 Neen, FILIPS duldt dien gruwel nooit:
 Diep lijdt hy mede in onze ellenden.
 Neen; ALVA zal geen Ridder schenden,
 Dien 't gulden vlies beschermend tooit.

Neen; ALVA kan geen makker haten,
 Geen broeder van het gulden vlies.
 Mijn stael rust veilig in zijn handen,
 Als 't lot der vrye Nederlanden;
 Hoe fel enforsch de storm ook wies.

Zou 't stael den schedel-zelv' niet sparen,
 Die Frankrijk twee mael beven deed;
 Die 't burgeroorlog heeft beteugeld?
 Wat wreede wrok had dit bevestigeld,
 By 't breken van mijn trouwheidsëed!

Neen; EGMONT'S bloed zal niet vervloeien,
 In 't aenschijn van der Vadren God.
 Neen; HOORNES bloed zal niet vervloeien.
 't Moet enkel 't eereveld besproeien -
 Geen Hemeltergend moordschavot.

O FLIPS, herdenk wat reine wellust
 Ik aen uw vaderharte schonk,
 Wen ik een bruid, met kuische lonken,
 Bracht tot uw zoon, in heil verzonken,
 En vreugd in 's vaders oogen blonk!

En schenk my aen de dierbren weder,
 Voor wie-alleen my 't leven lust!
 Laet my nog voor uw rechten stryden,
 En (met Gods hulpe) 't Land bevryden,
 Tot dat mijn levenslampe bluscht.

Maer, God! gedaeld uit starrenwooning,
 Er door het schepzel uwer hand,
 Hoe teeder Gy 't verlossen wilde,
 Hoe 't onder 't juk der priesters rilde,
 Aen 't kruis in siddrende aerd' geplant -

Maer, God, is 't in uw raed besloten....
 Dan volg ik kalm uw Vaderwenk.
 Moet EGMONT, als een offer, vallen,
 Dat dan zijn bloed voldoe voor allen,
 En Nederland de vrede schenk'!

Ten minste voer' me een droom in de armen
 Van mijn beminnend huisgezin,
 En dekk' mijn oog met donzen wieken!
 Wat geeft my 't somber morgenkrieken?
 Geen daegraed stort my leven in!

Hy kuscht hartstochtelijk het heilig Kruis des Heeren,
 En mag, als Christen held, op 't jammer triomferen.
 Als Christen held, zou hy gerust tot God de kruin
 Verheffen, al stortte ook de wareld in tot puin!
 Nu raekt de sluimering hem met fluweelen vinger:
 Hy droomt zich zalig, welk een slang zijn koets omslinger';
 Hy droomt zich zalig, hy - door t'allersnoodst verraed
 Gevangen, als de prooi van afgunst, wraek en haet.

En, by den plotslings afgeëischten eeredegen,
 Straelde, uit ALVAREZ blik, verderf en dood hem tegen!
 Hy drukt zijn huisgezin aen vaderlyke borst,
 En zegent d'Opperste, en (onzalige!) zijn vorst!
 Nog zaeit de zoete nacht, met onbekrompen handen,
 De rust en vrede rond. Alleen den dwingelanden
 Ontvlood de dierbre slaep: hun stille woede dacht
 De wellust na der wraek - en EGMONT droomde zacht!
 Maer in dit heilbedrog stoort hem een horde krygers:
 Ze vlammen naer hun prooi, als uitgevaste tygers.
 't Zijn Spanjaerts; en hun rot gilt, hongrend naer den moord:
 'Rijs op, weerspanning! Naer Brussels muren voort!

De vuige Cimberslaef, van wraek- en bloedzucht dronken,
 Getreên tot MARIUS in boeien vastgeklonken,
 Dacht, by den trotschen blik dien hem de Romer schoot,
 Dat hy, op de elpen stoel, aen de aerde nog gebod,
 Van ieder zegeprael, als gloriëwacht, omgeven.
 Hy voelde op elken stap de ontzette hand meer beven;
 Zijn hair rees op; hy deinsde, en hem ontviel de dolk:
 Maer welke grootheid boeit den klauw van 't Spaensche volk?

Derde Zang.

Brussel, 15 juny 1568.^{aant.}

Zoo als hy leeft, siet men hem sterven.

VERVIER, *Lof des landlevens*.

Ziet gy dit eikenpaer, in koelbeschâuwde streken
 Hunne onverneêrde kruin zoo fier ten hemel steken;
 In wiens azuren veld hun groene pluime zwiert,
 Die op de stormen, en op de eeuwen zegeviert?
 Mistrouw die pracht! - Wat storm er aen hun voet bezweken
 Ter neder viel, wellicht kan hy zich morgen wreken.
 Keer 's anderdaegs: wat vindt ge in deez' vervallen wijk? -
 Daer ligt des eikenpaers byna onkenbaar lijk.
 De donder slingerde in hun overwelvend loover.
 Wat blijft 'er van die schoone, ontzachbre boomen over?
 Wat?... De eikel, die niet sterft, maer weder tieren zal,
 En teelen d'achtbren eik, tot wellust van het dal.
 Zoo, HOORNE en EGMONT (werd het moordstael opgeheven)!
 Weet gy, dat de eer niet sterft, maer u zal overleven,
 En dat het nageslacht, al knielend voor uw beeld,
 Uw vaderlandsche deugd ziet eindloos voortgeteeld.

ô Rampvoorspellend woord: 'Rijs op! naer Brussels wallen!'
 Het vonnis is geveld: 's Lands zuilen zullen vallen!
 De bloedraed heeft beslist, die Brussels lucht verpest:
 ALVAREZ aen het hoofd, broeit daer het addrennest;

Daer zetelt VARGAS, fier, en voor 't gedrocht gebogen;
 Daer gluert de Spanjaert rond, met bliksemschietende oogen;
 Terwijl het zoenkruis-zelf, dat de aerde liefde preëkt,
 Weêr in zijn doemlingsvuist van 't bloed der onschuld leekt,
 Op dat Amerika niet enkel voor d'aenbidder
 Des Liefdegods, tot MOLOCH omgeschapen, sidder!
 Ge ontwaekte, Vlaendrens Held! kalm op den boord van 't graf.
 Gy smeekte van Gods hand een reddend' Engel af:
 Zie! - de Engel, door 't verschrikt Escuriael gezonden,
 Is die der wraek, des doods, welke ongeneesbre wonden,
 Met zijn vergiftigd zwaerd, door d'afgrond hem gesmeed,
 In Neêrlands borst wil slaen, die de yzren voet vertreedt,
 Om (duivlenzaligheid!) met onverbidbre handen,
 Bly rond te wroeten in heur lillende ingewanden!
 De bloedraed heeft beslist, en zijn baldadigheid
 Heeft HOORNE en EGMONT eens verweerders tong ontzeid.
 Zal dan een schrikbre dood de krygers samenparen
 Die blonken aen het hoofd der zelfde legerscharen?
 Wraekt FILIPS 't niet? Gewis! - Zoo wreed was nooit een vorst
 Dat hy het zuilenpaer zijns zetels vellen dorst.

Wat wassend volksgewoel stroomt voort naer Brussels vesten?
 De bleeke siddring overvleugelt deez' gewesten;
 De stomme smart dwaelt door de sombre stad; een heir
 Van Spanjaerts daegt, en breidt zich uit. Geen twyfel! weêr
 Is Frankrijks overmacht den Belgen toegevolgen.
 Op, Vlaemsche Helden, op! te wapen!... Uit den hoogen
 Daelt redding: EGMONT leeft. Rijst! drijft het roofgedrocht,
 Verkneust en platgetreên, weêr naer zijn bloedgen krocht!
 ALVAREZ, blink in 't stael; steun 't Land op reuzenschouderen,
 Met vreeslijkvlammend zwaerd, als de Engel die onze ouderen
 Uit Eden dreef; of als de vreesbre MICHAEL
 Die op den raedhuistop ginds schittert, en de hel

Te pletter trapt in hem, die, vorst van aertsvermetelen,
 Zwoer, boven 't starrenchoor, aen JOVAS zy' te zetelen.
 ALVAREZ, Belgie steekt u de armen tegen; Wraek,
 Wraek op den vuigen Frank! Wees ridder - Dit 's uw taek!
 Stappe EGMONT nevens u, en bliksem' beider degen,
 En zwaei u-beiden 't Land den dankbren wierook tegen!...
 Neen, 't is geen vyand, die op 's Lands verderf hier loert:
 't Is Belgies eigen Vorst, door dweepend brein vervoerd!
 't Geldt eerst den Man, die, in het Raedsgestoelt' gezeten,
 Voor 't recht dorst pleiten, en de vryheid van geweten -
 Den Man, die 't weenend Land, betrouwend op zijn stael,
 Betrouwend op zijn mond, zond naer 't Escuriael,
 Opdat zijn sombre Vorst met Neêrland werd bewogen -
 Den Man, dien 't vorstlijk woord baldadig heeft bedrogen.
 Nog gistrennacht, wanneer der onschuld lieve rust
 In diepen slaep den wreedgeboeide had gekust,
 Wekte ylings hem het woord, dat angst, noch wanhoop baerde:
 'Ontwaek! rijs op! gy slaept op morgen onder de aerde!'
 En 't blankgevederd kroost van 't vlekkelooze licht
 Sloeg 't stilaenbiddend oog op 't rustig aengezicht:
 't Herdacht den leeraer en verlosser van de volken,
 By d'uitgebroken storm op dollen golvenkolken!

De Held van Sint Quintyn stapt aen - en nevens hem
 Treedt Ypres Mytervoogd, RITHOVEN, hy, wiens stem
 Den brave in 't kerkerslot ten hemel voorbereidde,
 Voor ALVA, biddend, boog, en op dit offer schreidde;
 Die, poogde hy vergeefs den vastgespannen klauw
 Te ontwapenen, 's Mans hoofd met hemelliefdedauw
 (Als ware dienaar Gods, geen helsche leer verzinnend)
 Wil overdruipen in den jongsten strijd; en, minnend,
 Hem leiden tot den voet des zetels van zijn God.
 De Redder van het Land bestijgt het moordschavot!

Hy werpt een kalmen blik op de aengegolfde Belgen,
 En voor het monster-zelf, wiens haet hem gaet verzwelgen,
 Bidt hy, voor 't Kruis geknield, des menschen jongste troost.
 Hy bidt voor 't Vaderland; hy bidt voor gade, en kroost;
 En denkt niet langer aen het bruissschend volksgewemel,
 Maer heft een laetsten blik naer d'opgeklaerden hemel,
 Waer 't lieve daglicht straelt, dat morgen op zijn graf
 Zal dalen. - Ieder beeft, verbleekt, wendt de oogen af:
 Alleen verbleekte niet de Held, die nimmer beefde.
 Hy bukt, als 't Helden past; hy sterft, gelijk hy leefde;
 En 't bloed, dat dikwijls vloot voor 't strydend Vaderland,
 Verplengt zijn laetsten drop in 't opgehoopte zand.
 De rouw schept adem, in verstomming lang bedolven;
 't Woord: Wraek! ruischt om, en raest, als de opgestoven golven.
 En ALVA, die geen God, die FILIPS enkel vreest,
 Roept: 'Broeder, EGMONT valt: die pyler is geweest!
 Die schijnbre glorieus, gehate mededinger,
 Verdwijnt voor eeuwig, op een teeken van mijn vinger.
 Die staek verwacht zijn kop: Don PEDRO, vrees niet meer,
 Dat eenig ridderkamp hem overdekk' met eer!
 Had de eigen slag des Zwyers hoofd gebonsd ter aerde,
 Dien stommen visch! Mijn vangst schijnt van geringe waerde:
 GRANVELLE zeide 't wel!' - Don PEDRO, aen diens zy',
 Lacht! - Sprekend tafereel van Spanjes medely!
 't Woord: Wraek! dringt in het oor van zijn gevloekten wreker:
 Thands is de maet vervuld van zyner gruwlen beker!

Maer Gods heraut daelt neêr, en fluistert: 'Belgie, kniel!'
 En, onbevleete duif, ontboeid zich de eedle ziel
 Des Martlaers, op de wick des Serafijns verheven;
 En tot de algoede bron van 't eindelooze leven

Klimt hy - als een te rug gevloten zonnestrael.
God! HOORNE deelde reeds in d'eigen zegeprael!
Zy stygen samen op in 's Hemels blyde kringen,
En Belgie buigt in 't stof, en weenende Englen zingen!

Zwijg, aerdsche luit! verstom voor 't onnazingbaer lied,
Den stroom van melody, die hooger harp ontvliet!

Vierde Zang.

Sotteghem, 7 juny 1568.^{aant.}

Elk staerde verstomd op dien gruwsamen rouw,
 En niemand die 't zwygen dorst breken!
 RENS, *Lyderick de Buch.*

En de avond daelde van de allengs vergrauwde transen
 Des hemels; en de maen, gehuld in neevlen, klom
 Ter sombre kimmen op, en spreidde treurge glansen:
 Een tempelklokkenpaer klonk dof, met bom op bom.

Een lijkdienststoet kooft aen, met waggelende treden,
 En vest het weenend oog op de akelige baer,
 Waer op de Dierbre rust, door Neêrland aengebeden,
 En dierbrer sints zijn dood als Neêrlands Martelaer.

Wat Gryzaert stapt daer voort, met neergebukten schedel,
 En sluit den stillen stoet van 't saemgevloeiende volk?
 Zijn ziel, op 't aengezicht geprent, is kalm en edel,
 Wat onverzetbre rouw zijn voorhoofd overwolk'!

De zilvren baerd zweeft op zijn zwarte kerkgewaden,
 En 't weenend choorkind draegt den herderlyken staf.
 't Is Ypres Mytervoogd, met doodsrouw overladen;
 Die EGMONT, zwygend, brengt naer 't ouderlyke graf.

Hy was 't, die ALVA sprak, voor 't monster neêrgebogen,
 Als voor des levens Heer: 'Herroep uw bloedbesluit
 ('k Heb EGMONT'S ziel doorpeild; 'k ben diep met hem bewogen)!
 Of vrees, dat onschulds bloed op ieder tred ontspuut!'

Zy waggelen ter kerk, met saemgevouwen handen:
 Ontzachbre stilte heerscht, slechts door 't gesnik gestoord.
 Hun ziel is afgepijnd; zy voelen zelfs de banden
 Der dwinglandy niet meer; zy wagglen, weenend, voort.

Maer de opgestegen maen schiet hare zilvren stralen,
 En op de tempelspits, waer hol de doodsklok luidt,
 En op des Graven slot, in welks verheven zalen
 Heur doffe schemer dringt door rijkgekleurde ruit.

Daer dwarrelt ze om het hoofd van EGMONTS bleeke gade,
 Omkroond van 't elftal, dat uit heldenheup ontsproot;
 Daer - in dezelfde zael, waer zy in wellust baedde,
 Als 't huppelende choor er dartle kringen sloot.

Zy ziet den zwarten stoet ter grafplaets henenbeven,
 En werpt een teedren blik op heur geliefden Vrind,
 Die haer en 't weezenkroost niet meer zal tegenzweven,
 En dien ze in beter oord alleenig wedervindt.

Zy ziet den zwarten stoet zich naer de grafsteê slepen,
 En mist één laefnistraen, als door den rouw ontzield,
 Als door de beulsche vuist van ALVA vastgegrepen;
 'Mijn Engel!' gilt zy uit, en weent nu eerst, en knielt!

Maer reeds zijn zy 't altaer des tempels toegenaderd,
 Waer 't heilige gebeent van EGMONTS Vadren rust;
 En de ingetogen stoet, die al zijn kracht vergadert,
 Heeft reeds de dierbre kist met stommen snik gekust.

De wraekzucht overheerscht hun onvertroostbaer rouwen,
 Barst los, en geeft zich lucht in onbedwongen toon:
 Zy staren naer omhoog, en 't zalige vertrouwen
 Steunt op 's Lands Martelaer in de eeuwge starrenwoon.

Geen sterfling is hy meer: zy knielen voor hem neder;
 De Bisschop bidt, en buigt, strooit op de kiste zand,
 En zucht hem 't jongste woord, die, even koen als teeder,
 Wel viel, maer niet bezweek, voor 't worstlend Vaderland.

Rust by uw heldhafte Vadersen,
 Voorbeeld van het nageslacht!
 Troostlicht wie uw tombe naderen
 Strale tegen uit heur nacht!

By dit graf kan ik getuigen,
 Welk een bloed uw hart doorvloot;
 Gy woudt slechts den schedel buigen
 Voor den Vorst alleenig groot.

Voor uw Schepper, voor uw Koning,
 Die steeds was, en wezen zal;
 En die u eens uw belooning
 Schenkt, in 't aenschijn van 't heelal.

'FILIPS (schreeft ge)! wees bewogen,
 Met mijn weduw, met mijn kroost!
 Licht heeft EGMONT zich bedrogen,
 Maer vergeef hem, die niet bloost!'

ô, De wareld kent geen smarte,
 Die u niet hebb' vastgeboeid;
 Maer de Godsdienst heeft uw harte
 Met verheven moed ontgloeid.

En gy stierft, in God gelaten:
 Stervend dacht ge aen Golgotha.
 Laet dit bloedig offer baten
 Aen zijn Ziele: hem genâ!

Moor de bede, uit hart en ader
 Vloeiend: zie op Belgie neêr.
 Sehenk haer welvaert, Vredevader!
 Schenk hem eeuwge rust, ô Heer!

Hy zwijgt, bidt innig, snikt! Voor hun verstarrende oogen
 Daelt nu 't gewijd gebeent, vertrouwd aen 't wratig stof.
 Een doodsche stilte heerscht, en door de tempelbogen
 Zweeft als een roozegeur van 's Hemels wellusthof.

En uit het donker van den diepen stamgrafkelder
 Blinkt de oude lampe zacht, getrouwe grafvriendin!
 En ylins schiet ze een strael, gelijk een maenlonk helder,
 En stort een dageraad van hoop den harten in.

Zy ryzen; en de borst mag nu geruster kloppen:
 Men staert de toekomst in, die min beneveld hangt;
 En vaegt van bleeke wang de stille tranendroppen,
 Wier mymerende troost den bangen rouw vervangt.

De Bisschop wendt zijn stap naer 't slot, waer 't edelst harte
 In vreeslyke eenzaamheid, weent met haer talrijk kroost.
 Hy wil haer weduwsmart verzachten met zijn smarte,
 En reiken haer de hand der Godsdienst - Hemelstroost!

Hy vindt ze neêrgeknield, aen 't diep gebed geklonken,
 In tranen voor het Kruis, met neêrgebogen kruin.
 Zoo bukt een lelie 't hoofd, door 't onweêr neêrgezonden,
 En droppen natten die vorstinne van den tuin.

En plechtig schenkt hy haer d'aertsvaderlyken zegen:
 'Mijn dochter (roept hy uit)! de donder plet uw huis:
 Maer God beschermt u' - En mijn gade viel, gestegen
 Op 't moordschavot! - 'De Heer, SABINA, stierf aen 't Kruis!'

- ô Vader, ALVA juicht, en zegepraelt - 'Op aerde,
Mijn dochter! EGMONT steeg, een palmtak in de hand,
Ten hoogen. Welk een ramp de trotschaert Neêrland baerde,
Uw EGMONT zegepraelt in beter Vaderland.'

SABINA rijst, verheft hare oogen, droogt haer tranen,
En schiet een vasten blik in 's Martlaers majesteit:
's Lands Engel blinkt haer toe van de open starrenbanen,
En met omstraelde kruin, en de armen uitgebreid.

Gods adem blaest, en grijpt haer aen: het aerdsh gewemel
Ontzinkt haer vrye ziel, die d'Engel tegenvliedt.
De toekomst-zelve ontsluit zich voor haer oog: de Hemel
Daelt neêr, en haer ontstroomt, in Godsspraek, hooger lied.

Ontsluit u, Hemelen, voor mijn gewiekte voeten!
Waer ligt ge thands, rampzalige aerd',
Daer braefheid tiranny moet groeten,
Of bukken voor het zwaerd?

Ja, EGMONT, zegeprael! Ge ontsteegt ook 't graf der Vaderen,
ô Heiland van het oord, waer fel de bloedstroom bruischt.
Verjongde moed doorsnelle uwe aderen,
En grijp het wraekvuer in de vuist!

De grond der Belgen heeft verbolgen
Uw Landgeheiligd bloed verzwolgen.
De Nederlander zweeg, verstomde, nokte, viel
Op 't voorhoofd, voor uw lijk gebogen.
De wraektraen brak uit brandende oogen -
De vryheidseed uit gramme ziel!

En de opstandsvlam is losgebroken;
 De houtmijtvlamme dooft!
 De gâ van EGMONT is gewroken:
 De wraek verplet des monsters hoofd.

Terug, ô dolk van een verrader!
 Wat meer dan helsche nacht stort op oud-Holland af?
 Wat schimme rijst er uit, en blinkt nog als 's Lands Vader?
 De Vryheid bouwt zijn graf.

Slachtoffer van des dwinglands dolheid,
 Wien krachteloos zijn zwaerd bestreed,
 Gy valt voor 's dweepers dolk, maer kalm. In al haer volheid
 Smaekt gy des Hemels gunst: getrouw volbracht ge uw eed!

Wie woelt er op die purpren sponde?
 Het wrekend ongediert doorknaegt d'onzaelgen Vorst.
 's Gewetens worm, die nimmer sterft, bijt dieper wonde
 In zijn onmenschte borst!

Na zoo veel worstlens, zoo veel lydens,
 Verbreekt de boei, die 't Noord omsluit.
 Den storm van tachtig jaren strydens
 Blinkt Vryheidszon verhelderd uit.

Dael, EGMONT! keer op aerd! Geen bloedstroom meer, geen slaven!
 De menschheid zegepraelt!
 Wier bloed heeft dien triumf voor Zuid en Noord betaeld?
 God! treurt dan de Engel ook, in aerdschen rouw begraven?
 'k Hoor, hoe zijn harpe dof ORANJES naem herhaelt!

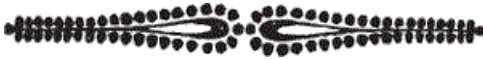
Neen, dael niet, EGMONT! vlied! - ORANJE vlucht ten hoogen!
 Ge omsluiert u, en weent! Ik spoor u vruchtloos na.
 Waer ben ik?... Nog op aerd', van weezen slechts omtogen;
 Maer fier op EGMONT'S dood, maer zyner waerde Gâ!

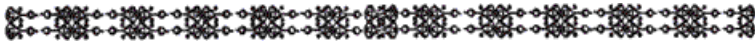
Mijn kindren, valt in Moeders armen,
 En zweert, dat gy hem wreken zult.
 Thands is uw moeder 't Land! zoudt gy haer niet beschermen?
 Zoo sterve uw dorre stam! De Godsspraek moet vervuld!

‘Ja, Moeder (roept een kind)! ik zal mijn Vader wreken!
 Ja, wreken zal ik hem. Ik ook vloek d'winglandy;
 Ik ook zal 't hoofd haer tegensteken,
 Al moest ik vallen, groot als Hy.’
 - God zegene u, mijn Kind! u gloryryke dagen!
 Gelukkiger dan Hy, wees even vroom van aert! -

Zy zegt, omhelst hem teêr, en voelt den boezem jagen,
 En waent door de armen van een Engel zich omslagen.
 De Bisschop staet verstomd, en staert.
 En EGMONTS zaelge geest doet zijn triumflied schallen;
 En de Eeuwige, van op d'ontvlamden rechterstoel,
 Ziet zelf met teeder welgevallen
 Op dit tafreel van rein gevoel!

En ALVA hoorde zich de wraakkreet tegengalmen,
 Terwijl hy waekte, en woelde op zijn vervloekte spond!
 Hy zag den Martelaer gekroond met hooger palmen,
 En zonk in 's afgronds open mond.
 Hy hoorde een wrekend choor zich somber tegenklimmen,
 Den vloek van 't nakroost, dien van achttienduizend schimmen,
 Door hem van 't moordschavot geplofd in 't gruwend graf!
 En van zijn vane wang leep zweet, ja, doodszweet af.

Vijfde Zang.^{aant.}

Voor ons is hy de bron van laefnis en verrukking,
 Wanneer de geest des kwaeds weêr uit de helle rijst,
 En 't Vaderland bestormt met vryheidsonderdrukking;
 Wanneer mijn teeder hart voor nieuwe gruwlen ijst.
 MARIA DOOLAEGNE, op *Hofmans dood*.

Drie eeuwen zijn er schier vervlogen,
 Sints EGMONTS bloed verspoelde in 't zand,
 En tranen dryven nog in de oogten
 Van 't hem beweened Vaderland.
 Nog stroomt het bloed versneld door de aderen,
 Als wy met stille schreden naderen
 Tot zijn kasteel, welks fiere kruin
 Ook boog, maer welks herinneringen,
 Geen tijdvernieling kan verdringen:
 Zijn naam beheerscht der eeuwen puin.

Dat vry de Tijd dan rustloos horte
 Op 't overschot, met dolle vuist;
 En de eene steen op d'andren storte,
 En 't gantsche burchtslot treur' vergruist;
 Het hart geniet er: 't mag er dweepen
 Van heldengrootheid, aengegrepen
 Door mymering by 't maengeglim.
 Dit puin spreekt tot wiens ziel er luistert:
 Het windtjen, dat door 't loover fluistert,
 Wordt daer de stem van EGMONTS schim.

Men zegt, de plaets school lang verdoken,
 Waer Neêrlands Martlaer ruste vond.
 In 't einde (als wou hem God gewroken)
 Ontsloot het zwygend graf den mond.
 Een wierookgeur klom naer den hoogen
 Van 't altaer, dat hem borg voor de oogen;
 En Belgie vond den lijkschat weêr,
 Meer kostlijk dan 't juweel, gedolven
 Uit diepe, onmeetbaer-diepe golven,
 En zonk voor de outer-grafsteê neêr.

Men zegt, na 't daglicht is vervonkeld,
 Dat Neêrland eeuwig vloeken moet -
 Waerop de slang, rond hem gekronkeld,
 Den dood dronk aen zijn heldenbloed,
 De maen geheimnisvolle stralen
 Meer liefelijk laet nederdalen
 Op 't plekjen, dat zijn asch bevat,
 En daer verheven harpen spelen,
 Gelijk aen 't zielversmeltend kwelen
 Des nachtegaels, van liefde zat.

Neen, 't is geen sterven zoo te sneven;
 Zoo voor het heilig Vaderland
 Den laetsten druppel bloeds te geven,
 Waer 's misdrijfs beul de zenuw spant;
 't Is, na doorworstelde gevaren,
 Na eindloos dobbren op de baren,
 Bly landen aen een frissche kust;
 't Is 't wandelstof van matte voeten
 Afschudden, en de koetze groeten,
 Waerop de deugd zoetlachend rust.

Maer, onder d'arm des doods gebogen,
 Met FILIPS ongunst overlaên,

Sloot ALVA zijn verwilderde oogen;
 En de angst ontprestte de eerste traen
 Aen d'yzren boezem des verwaten;
 Maer, van zijn eigen zoon verlaten,
 Stond hy - verbleekt - voor de Eeuwigheid;
 Maer haest verstoof 't vermolmd gebeente:
 De donder brak zijn grafgesteente,
 Waer slechts de vloek had op geschreid.

Zag Antwerp 't trotsche standbeeld slechten,
 Aen eigen roem door hem gesticht,
 Die met zijn zweep, spijt menschenrechten,
 Ons sloeg in 't siddrend aengezicht;
 Laet EGMONTS beeltnis eerbied wekken,
 Wiens schild het Land mocht overdekken,
 Wiens lijk de brug ten vryburcht was;
 En overheersch' de bloem der Helden
 De dankbre Sotteghemsche velden,
 Gewijd door de onvergeetbare asch.

Wy zullen daer den eed herhalen,
 Die 't stoutste klom in 't bangst gevaer,
 Te sterven, of te zegepralen
 Op ieder dweepend aertsbarbaer;
 Daer zullen wy 's Mans deugd herdenken,
 En wie der menschheid rechten krenken,
 Dien dondren wy 't woord EGMONT toe.
 Wy zullen, van der Vadren schimmen
 Omfladderd, 't eerschavot beklimmen,
 Maer krommen nimmer voor zijn roê.

Wat lauwren, EGMONT! u versieren,
 Gewonnen op het punt van 't stael,
 De schoonste die uw hoofd omzwieren,
 In bovenaerdschen zegeprael,

Zijn die uw hand, bezwykend, plukte,
 Als gy voor zielendwang niet bukte,
 Maer hem den slangenkop vertrad.
 Hoe hoog uw heldenluister stege,
 Uw dood schenkt Neêrland vruchtbrer zege,
 Met heilig Martlaersbloed bespat.

Zoo sneefde, in vlammen opgevlogen,
 Met Spanje fierversmadend hart,
 Die CLAESSENS, ons gesteld voor de oogen
 Door Hollands stoutgespierden Bard.
 Hy wou aen 't laetste kroost getuigen,
 Dat de eedle Belg, eer dan te buigen,
 Ter wrake snelt naer Godes woon.
 De donder, door zijn hand ontstoken,
 Riep FILIPS toe: Ze zijn gewroken!
 En 't monster waggelde op zijn troon.

De Vryheid heeft haer zegewimpel
 In EGMONTS offerbloed gedoopt.
 Wat dwang haer 't voorhoofd tegenrimpel',
 De onchristen vuermijt moet gesloopt.
 De Vryheid heeft het zwaerd verheven,
 Door EGMONTS trouwen hals gedreven,
 En zwaeit dien fier voor 't Geuzenvolk:
 Zoo hief eens BRUTUS, trotsch te moede,
 Den dolk nog klam van kuischen bloede,
 En dwang verbleekte voor dien dolk.

De Vryheid deed de vonk ontsprankelen,
 Die 't Volk met éénen schok bezielt,
 Dat 's vyands overmacht doet wankelen,
 Ontzenuwt, overmant, vernielt.
 Die fiere dochter des Alhoogen
 Daelde uit de ontsloten hemelbogen,

Als EGMONTS ziel die binnenvloog.
 Zy richtte uw schedel op, ORANJE!
 En, velde dien ook 't moordziek Spanje,
 FLIPS vonnis las uw brekend oog.

ô EGMONT, schutsgeest dezer Landen,
 Niet slechts voor Belgie stierft gy; neen!
 Uw veege hand ontsloot de banden,
 Gesmeten om Bataefsche leên.
 Gezegend leven! heilig sterven!
 't Deed u de Martlaerskroon verwerven,
 Die in altaer het graf herschept;
 Verbroederingsaltaer der Volken,
 Die gy beschut voor boei en dolken,
 Gints, waer ge vrye wicken rept.

ô Zoon van onvergeetbre smarte!
 ô Onverwinnelyke hand!
 ô Beeld van 't trouwe Neêrlandsch harte!
 ô Steun van 't weenend Vaderland!
 Ik kniel voor d'eêlsten zyner telgen.
 Snelt toe, stroomt toe, ô dankbre Belgen;
 Brengt lelien en roozen aen,
 En stort den schat van Belgies gaerde
 Op 't graf, dat onze vryheid baerde:
 'k Heb ook dien heilgen plicht voldaan!

Neen, Gy zijt Neêrland niet ontvloden,
 Uw dierbre Moeder. Uit het graf!
 Schud, schud den sluierdoek der dooden
 Van uw omglansde leden af;
 Sta op, 's Lands Ridder, Raed en Zone!
 Vonk' ieder bloeddop in uw kroone,

Als zoo veel paerlen, FLIPSEN blind.
 Sta op, wou Frankrijk ons doen sidderen!
 Beziel den arm van uwe aanbidders:
 't Sein EGMONT zy hun 't *Schild en Vrind!*

Op 't schittrend voetspoor der Bataven,
 Zing' Belgie nu haer grooten Zoon,
 Wiens roem in 't hart niet blijft begraven,
 Meer uitblinkt in der Belgen toon.
 Zelfs tomben sterven, zuilen zinken;
 Verheven snaren blyven klinken
 Van luistrend na - tot nageslacht;
 De Bard is eeuwig vorst der zielen,
 Die voor der Vadren grootheid knielen:
 Men zucht zijn assche toe: Rust zacht!

Dank, Hemel! die mijn geestdrift baerde,
 Die my der Dichtkunst lachjen schonkt,
 En ophieft boven 't slijk der aerde,
 En zielen aen mijn zangen klonkt.
 De Dichtkunst, weêrgalm van de chooren
 Die psalmen voor den Ongeboren,
 Schenkt laefnisvocht met milde hand.
 Zie, Hoofdvorst, van den throon der wolken
 Op 't worstlend lyden van de volken:
 Bescherm, verhoog mijn Vaderland!

Zinspreuk:

Gy maekt een altaer van zijn graf;
 Dat naekt de stoet der gloënde borsten,
 Die, stom by 't eermetael der vorsten,
 Troost in den cyther schept, en vindt.
 P. VAN DUYSE, *El. op Hofman.*

Aenteekeningen.

Eerste zang.

Zoo trotsch als zijn broeder, herdenkt hy altijd
 Hoe hy ook de vlagge moest stryken,
 Wen hy LAMORAEEL, in een ridderenstrijd,
 Te Brussel met lauwren zag pryken.

Dergelyk strijdspel richtte EGMONT te Brussel in, ten jare 1565 (Zie *Chron. van Vl. door DESPARS en VERNIMMEN.* in-fol., D. II, bl. 271). Van Don PEDRO A TOLEDO wordt er gewaegd in 't werk: *Reizen van PHILIPS II tot Gend, waerby hy als Graef wordt ingehuldigd*, geschreven in 't spaensch door JEHAN-CRISTOFLE CALUCTA DE STRELLA. Antw., 1552. in-fol. Zie mede BRANTÔME, *vies des hommes illustres.* Leyde, 1679, T. IV, pag. 26.

Tweede zang.

Nooit trok ik d'onbevleken degen
 Dan voor mijn Vaderland en Vorst.

EGMONT'S woorden tot ALVA, by de overgave van zijn degen.

Gewetensdwang, zoude ik u schutten?

EGMONT antwoordde aen MARGARETHA, dat hy nooit de wapens zoude gebruiken tot het invoeren van het pauselijk geloofsonderzoek. Ongelukkiglijk, dat paus PIUS V, door PIETER COMAJAN, bisschop van Ascoli, het gemoed van FILIPS II altijd daertoe opstookte, terwijl MARGARETHA den koning tot verzachting der placcaten aendreef. Toen in 1566 geheel den raed van State besloot de ketters te straffen, was EGMONT alleen van een ander gedacht. (Beroepen *Chron. van Vl. D. II. Bl. 293, 298 en 312*).

De Godsdienst zag 't altaer vermorzelen
 Door 't duivlenheir in ketterschijn.

't Is min algemeen gekend, dat de beeldstorming haren oorsprong uit den raed der fransche ketters nam. (*Ib.*, D. III, bl. 304).

Neen; ALVA kan geen maker haten,
 Geen broeder van het gulden Vlies.

In 1546 waren EGMONT en ALVA tot ridders dier orde verheven; en over dezen was de koning de eenige bevoegde rechter.

Zou 't stael den schedel-zelv' niet sparen,
 Die Frankrijk tweemaal beven deed?

Celui qui a fait trembler deux fois la France, schreef Frankrijks gezant.

ô FLIPS, herdenk wat reine wellust
Ik aen uw vaderharte schonk,
Wen ik een bruid, met kuische lonken,
Bracht tot uw zoon, in heil verzonken.

MARIA van Engeland.

Derde zang.

De bloedraed heeft beslist, en zijn baldadigheid
Heeft HOORNE en EGMONT eens verweeters tong ontzeid.

Zy moesten zich schriftelijk, zonder advocaet, verweeren (HOOFT, *Ned. Hist.*)

..... Hy sterft, gelijk hy leefde.

Eenige, weinig bekende, byzonderheden over EGMONT'S dood vindt men in BRANTÔME, beroepen boekdeel, p. 172.

De volgende zijn letterlijk overgenomen uit eene oude vlaemsche Chronyke, getiteld: *Dagchronyke van Vlaenderen*, bl. 83, in HS. berustende ter provintiale Archiven van Oost-Vlaenderen:

‘Up den iij^{en} dach van juny xv^elxviiij in den morghenstondt, tusschen den vier ende vyf hueren, vertrocken huut deser stede (Gent), uten nieuwen casteele messire Ladmorael Degmont, conte dudiet Egmont, prince de Gavere, etc. ende gouverneur van Vlaenderen, metgaders den grave van Hoorne, als ghevanghenen, met xij veendelen Spaenjaerden ende een bende ruyteren naer Dendermonde, ende zo voort tot binnen der stede van Bruusele, alwaer zy tsanderdaechs den v^{en} der voors. maent, wesende Sinxen avent, tusschen den ellef en xij hueren ontrent der noene, beede onthooft waeren, up een schavaut, publyck alder weerelt, ende haerlieder goedynghen gheconsfisquyert. Ende naer dat de grave van Egmond onthooft was nam den bysschop, de welcke zynen biechvader gheweest hadde, thooft van den voornoemden grave van Egmont uppe, legghende tzelve in eene zelveren pathee, draghende tzelve also vander stelynghen; en wiert tvoornoemde hooft an tzelve lichaem ghenaeft, ende was binnen acht daghen daernaer tSotteghem begraven; waeromme alle de cloeken van alle de prochien, daer hy heere over was, luuden zes weken lanck.’

Vierde zang.

Ja, Moeder (roept een kind)! ik zal mijn Vader wreken!

De tweede van EGMONT'S zonen heeft den onbrekelyken afkeer tegen de Spanjaerts behouden. (*Chr. van Vl. door DESPARS en VERNIMMEN*, D. II, bl. 334).

Vijfde zang.

En Belgie vond den lijkschat weêr.

EGMONT'S graf, dat men in den brand van SOTTEGHEMS kerke ten jare 1645 verdwenen dacht, werd er, onder 't hoogaltaer, in 1804, ontdekt (*Zie procès-verbal de la découverte des restes du comte d'Egmont* in de *Annales Beligues*. P. 360).

Het kasteel van EGMONT ziet men in SANDERUS *Flandria illustrata*. Men bejammert dat men er de oude, eerbiedwaardige gedaente van veranderd hebbe. De kasteelbrugge van dien tyde bestaet alleen nog gedeeltelijk: volgens de overlevering knielde SABINA,

met hare talryke kinderen, er op, toen men EGMONTS heilig lijk ter ruste voerde.
Deze wenk zy voor onze vaderlandsche Schilders niet verloren!

Het zwaard, waarmede beide Graven onthalsd werden, bewaert men te Beloeil
(*Guide pittoresque en Belgique*. Brux., 1838).

Wiens lijk de brug ten vryburcht was.

Men legt ORANJE, by zijn afscheid van EGMONT, de woorden in den mond: Gy zult
de brug zijn, die de Spanjaerts zullen vertrappelen om het Land in te rukken!

De Dood van Egmont. Lierzang.

Verwinnaar van natuur, van al wat streelt in 't leven,
 Volg ik dier helden spoor, wier moed ik naa dorst streeven;
 Ik self, ik laat misschien een voorbeeld aan deeze aard,
 Dat niet vergeefs zal zijn zo lang zij deugden baart.

JULIA CORN. DELANNOIJ, *Regulus*.

Welaen! 'k wil ook met offers naderen,
 Uit zuiver dankgevoel ontstaen:
 Ja, heilige liefde voor mijn Vaderen
 Doet my den boezem sterker slaen.
 Zy doet voor 't Vaderland my gloeien,
 En tranen op den grafzerk sproeien
 Der Belgen, die in 't aekligst lot,
 Gelijk onoverwinbre Helden,
 Tot zijn beschermgoôn fier zich stelden,
 Ten trots van moordrad, of schavot.

Wie zijt gy, die my 't bloed doet koken;
 Die zoo veel dank, en eerbied wekt?
 Voor wie nog de offervuren rooken,
 Schoon de aerde lang uwe asch bedekt?
 Wie zijt ge, ô Sterfling? Om wat daden
 Bewaert elke eeuw op dankbre bladen
 Uw dierbren roem voor 't nageslacht?
 Wat grootheid hebt gy uit doen stralen?
 Wat zege mocht uw deugd behalen?
 Rijs op; rijs uit der eeuwen nacht!

Daer staet Hy blinkend voor myne oogen:
 't Is EGMONT, Neêrlands echte zoon.
 's Lands Vryheid weent, voor hem gebogen,
 Beroofd van diadeem, en throon;
 Zy smeekt, met uytgeteerde wangen:
 De Spanjaert wil ze in ketens prangen,
 En moorden wie haer dienst aenbidt.
 Het oorlog, uit zijn hol gebroken,
 Doet in haer tempel dweepzucht spooken,
 Op marteling en dood verhit.

Terug! zink in het graf der jaren;
 Terug: ô schand - ô gruweleeuw!
 'k Zie 't Vaderland door zielsbarbaren
 Verplettren. Ach! het noodgeschreeuw
 Is tot den Hemel doorgedrongen.
 Een monster heeft zijn rust ontworpen,
 Zijn bloei en handel weggerukt.
 't Sticht in Gods aenschijn bloedaltaren,
 En zweept er kermende offeraren,
 En houdt ze voor zijn dwang gebukt.

't Is 't wangedrocht, dat de afgrond baerde,
 De menscheid tot verderf, en schand;
 't Is FLIPS, de geesselroê der aerde,
 De beul van 't siddrend Vaderland.
 Daer nadert ALVA, met zijn tygers,
 Gedoscht in 't stalen kleed der krygers.
 Zy smachten naer verraed en bloed;
 Vervloeken rust- en deugdgezinden;
 Zy loeren, martlen en verslinden,
 Gelijk 't ontluisterd helgebroed.

De wapenkreet is opgestegen,
 En Neêrlands Leeuw vliegt dol ten strijd.

Grootsch zwaeit de Geus den heldendegen,
 Aen eer en Vaderland gewijd.
 ô EGMONT! HOORNE! ô dappre Belgen,
 Wat wilt gy de overmacht verdelgen,
 Door 's afgronds leger aengestuw'd?
 Vergeefs het stout verbond gesloten,
 Tot geesseling van vloekgenooten,
 Wiens bloedraed God in 't aenzicht spuwt?

Ziet gy de onthutste burgren vluchten,
 Den schrik geteekend op 't gelaet?
 Hoort ge in 't gevang de Christnen zuchten
 Verketterd door den helschen haet?
 Hoe menig weggesleepte vader,
 Ligt door den list van zijn verrader
 In d'yzren kerkerboei gekneld!
 Hier ziet men de onschuld 't lijf verscheuren,
 Daer eedlen naer den bloeraed sleuren,
 Ginds offers door 't schavot geveld!

Laet gy den noodstorm hooger stygen,
 Gevloekte dienaers van den Staet?
 Doet u 't belang lafhertig zwygen
 Terwijl men 't volk te pletter slaet?
 Gy trapt den duersten eed met voeten,
 En durft geen burgerramp verzoeten,
 Als plicht, als menschlijkheid gebiedt.
 Wee, vleiërs! slechts in 't kwaed vermetel,
 En kruipend voor des monsters zetel,
 Dat over 't Land zijn blixems schiet!

Blijft, aerdsche duivlen, samenspannen
 In 't bloedverbond; van uit 's Lands raed
 Verheffen zich onschokbre mannen,
 Wier landmin 't schrikdier tegenstaet.

Ja, 't volkenrecht, aen EGMONT heilig,
 Schuilt onder zijn bescherming veilig:
 Hy waekt - hy zweert het Land behoud.
 Wat macht hier orde en wet durv' plonderen,
 Hy zal den dwingland tegendonderen,
 Op 't wrekend zwaerd der Vryheid stout.

Tot tweemael deed hy Frankrijk deinzen:
 Zoo zal hy stryden voor het Volk;
 Zoo zal hy.... Maer, ô schrikgepeinzen!
 Wet Spanje niet den moordersdolk?
 't Verraed zal, grimmend, hem beloeren;
 Hem zal het naer de slachtbank voeren,
 By 't woest gejuich van 't beulenrot.
 ô EGMONT! EGMONT! hoop en luister
 Van 't Vaderland, ontvlucht den kluister,
 Die reeds u wacht in 't kerkerslot.

Wat baet, hoe 's zeemans moed moog' blaken,
 By 't worstlen met d'onstuimen vloed,
 Als in des afgronds open kaken
 Het slingrend schip verzinken moet?
 Wat mensch vermag d'orkaen te stuiten?
 Wie sluit de pest de landstreek buiten,
 Waer hare gift damp vloeit door 't zwerk,
 En angst en dood het volk bespringen?
 ô! Dwang en overmacht bedwingen,
 Dit is alleen JEHOVAS werk!

God! 't vloekbesluit - het is voltrokken:
 Hem zweert het monster straf, en dood;
 Hem weet het listig uit te lokken:
 Hem wenkt de bloedraed in zijn schoot....
 En, draek rondsom zijn tred gekronkeld,
 Met oogen, waer de hel uit fonkelt,

Blikt ALVA op zijn prooi ter neêr.
 Hy gilt: de zielstyranen grypen,
 En onoptilbre boeien nypen
 's Mans armen - Neêrlands steun en eer.

't Waer' weinig vluchtend zich te hoeden,
 De moed braveert het bangst gevaer;
 En, hoe de moorders doller woeden,
 Te vromer staet 's Lands Ridder daer.
 Met zielrust, uit zijn blikken sprekend,
 En voor geen tygersklauw verbleekend,
 Staert hy met Riddertrots hen aen.
 Zoo kunt ge, ô Deugd, den haet braveren!
 't Geweld kan ryken overheeren,
 Maer 't heldenhart niet nederslaen.

Wat ramp! men sleurt hem in den kerker.
 Wat ramp, ô waggelend Vaderland!
 Daer ligt uw trouwe heilbewerker,
 Gesmeten in den slavenband.
 De Held, die legers heeft doen sidderen,
 Die vorsten telt voor zyne aanbiddersen,
 Ziet tot zijn loon 't schavot gericht!
 Eer 't wordend roosjen uit zal bloeien,
 Moet EGMONT'S heldenbloed vervloeien,
 Dat voor geen vyand heeft gezwicht.

Gy, Echtgenooten, lievelingen
 Der huwlijksmin en teederheid;
 Koomt dit rampzalig paer omringen,
 Wie dra het vreeslijk sterfuer scheidt.
 Ziet hier den Held voor 't mes gebogen;
 Zijn Gâ, nu hooploos rondgevlogen,
 Dan knielend voor het beeld van God.
 Ziet, ziet (terwijl nog Spanjaerts schimpen)

Het vaderhart van wee verkrampen,
 En zwijmt by 't denkbeeld aen dat lot!

Maer yzing schokt de burgerdrommen;
 Elk aerzelt met benard gemoed.
 Hoor ik den donder niet aen 't grommen?
 Verbergt de zonne niet haer gloed,
 Verschrikt het euvelwerk te lichten?
 Alom verbleekende aengezichten,
 Plots afgewend van 't moordtooneel.
 Wat stond! de krijgstrompetten schateren,
 De trommels slaen; de donders klateren,
 En 't stael doorkerft des Martlaers keel.

Men zegt, dat God, in toorn ontsteken,
 De beulen strafte op d'eigen stond;
 En dat, om EGMONT'S dood te wreken,
 De blixem 't wreed geboeft' verslond.
 Men zegt, dat nog, by elk verjaren,
 De marteldag geen licht ziet klaren,
 En 't buldrend onweêr zich verheft.
 En dat, in FLIPS en ALVAS graven
 (Benesteld door onzaelge raven),
 De donderslag hun rompen treft.

